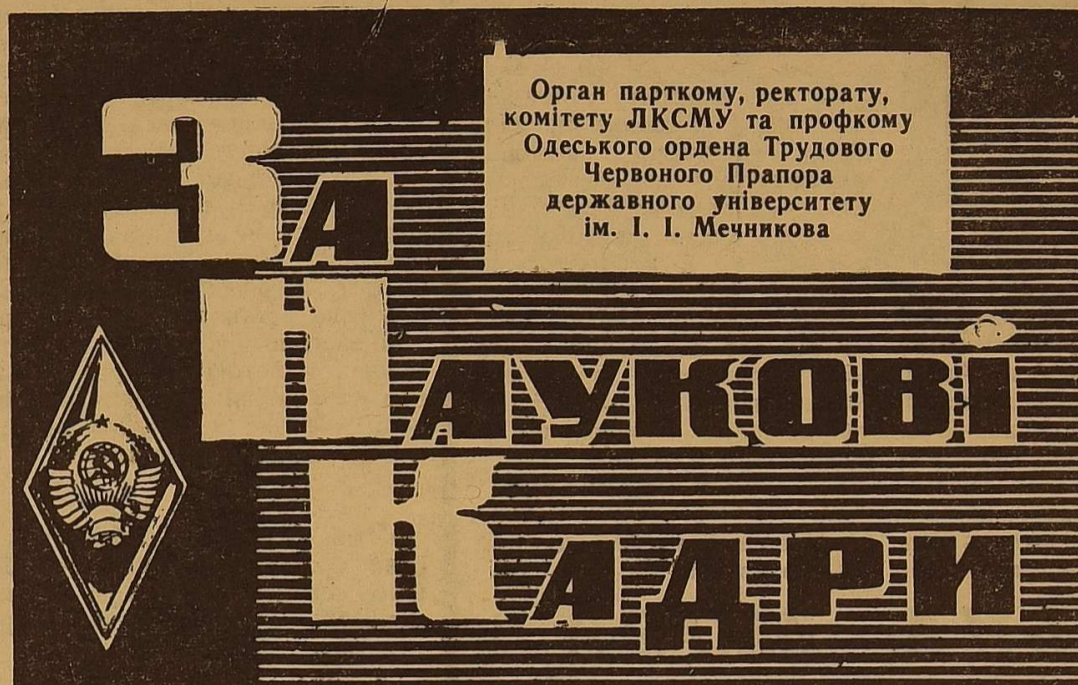

ПІД ПРАПОРОМ ВЕЛИКОГО БРАТЕРСТВА НАРОДІВ

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

РІК ВИДАННЯ
XXXVIII

№ 39 (1097)

26 ГРУДНЯ

1972 р.

Ціна 2 коп.

ВІДНИНИ — ПОБРАТИМИ

Укладено договори про дружбу і всебічне співробітництво між братніми університетами

НАШ ГЕРБ

Державний символ,
Мого краю герб. —
Залізний молот
І крицевий серп
У колосках
На кулі на земній,
Де сяють сонця
Промені-вогні.
То в єдності
Женці і ковалі,
Для миру, правди
И щастя на землі.
В серцях людей,
В космічному просторі
Його освітлюють
Кремлівські зорі.

К. СТЕПОВИЙ.

У конференц-залі урочисте засідання вченої ради. В президії гості з Краснодарського краю, з Прибалтики, вчені, громадські діячі. Працівники університету зустрічаються з ними не вперше. Ми знаємо одне одного, ми дружимо вже не перший рік. І сьогодні, на урочистому засіданні, багато що згадується.

...Грізний сорок перший. До Одеси підступають фашистські орди. Університет евакуюється до Краснодарського краю, в місто Майкоп, Адигейська автономна область гостинно прийняла вчених і студентів. Одесити успішно готували кадри радянських спеціалістів, виконували науково-дослідну роботу в складних умовах прифронтової зони.

— Одеський університет, — каже Олексій Всеволодович Богатський, — був першим університетом на землі Кубані. Ми ніколи не забуваємо, з якою гостинністю університет приймали в Краснодар-

ському краї. Ми бачили й бачимо в цьому один з яскравих проявів братерської дружби між народами СРСР, між українським, великим російським та адигейським народами.

...Щороку на урочистій церемонії посвячення в студенти в тиші величезного залу звучать слова глибокої подяки братерському туркменському народу. Два учбових роки (з жовтня 1942 по серпень 1944) Одеський університет діяв у місті Байрам-Алі. Значну допомогу в організації роботи подали нам вузи Туркменії і Туркменський філіал АН СРСР.

Ми пишаємося тим, що саме в стінах Одеського університету під час перебування в Байрам-Алі талановита дочка туркменського народу А. Амірова першою серед своїх колеґ-жінок захистила кандидатську дисертацію.

— Нам добре відомі, — каже декан фізичного факультету доцент В. В. Сердюк, — роботи ли-

товських вчених в галузі фізики півпровідників, зокрема член-кореспондента АН Литовської РСР Ю. К. Вишакаса. Ці роботи мають не тільки чисто академічний інтерес, але й велике прикладне значення.

Недавно одеські вчені виступали з доповіддю на Всесоюзній конференції з фізики півпровідникових матеріалів. Конференція проходила в литовській столиці. А кілька років тому наш університет зустрів литовських студентів, котрі приїздили з доповідями. Дуже сподобалася в Одесі робота Ю. Ю. Вайкуса, автореферат кандидатської дисертації, про яку ми дали найкращі відгуки.

Багато цікавого може розповісти професор І. М. Гоголев про зв'язки з молдавськими ґрунтознавцями. І ці зв'язки теж мають вже чималу історію.

...Не остигли од війни післявоєнні роки. Геологи Одеського уні-

верситету І. Я. Яцько та Є. Т. Мальований проводять першу геологічну й гідрогеологічну з'їмку території Молдавії. Дев'ять кандидатських дисертацій з геології та географії захистили в Одесі молдавські вчені. Часто з цікавими доповідями виступає в нас заслужений діяч науки І. А. Крупеніков з Кишинева. Разом з Молдавським інститутом ґрунтознавства імені академіка Дімо ведуть одеські науковці дослідження на зрошуваних ґрунтах.

Розвиваються, міцнішають наукові зв'язки, міцніє дружба. Знають одесити на Таллінському електротехнічному заводі імені Калініна, на Єреванському заводі хімічних реактивів, де впроваджуються ряд нових органічних речовин і препаратів, синтезованих на кафедрі органічної хімії. Широка карта зв'язків.

(Закінчення на 2-й стор.)

В ЄДИНІЙ РОДИНІ

В Одеському
університеті
вчать
і працюють
представники
різних
національностей
Радянського
Союзу

СЕРЦЕ ВІТЧИЗНИ

Я народилася й жила в Москві і дуже люблю її. Це зрозуміло. Хіба є така людина, яка б не любила свого рідного міста чи села? Та справа не тільки в цьому. Хто хоч раз відвідав Москву, походив її вулицями, постояв біля Кремлівських веж, біля могили Невідомого солдата, хто завітав до московських театрів або Третьяковської галереї, той не може не полюбити це прекрасне місто. Серце Вітчизни!

Кожного вечора разом з друзями будь-якої погоди ми виходили на московські широкі й гомінкі вулиці, щоб вслуха-

тися в неповторну, особливу симфонію життя столиці, увібрати в себе її ритми.

Ось вулиця Горького. Тут на кожному кроці зустрічаєшся з великим світом мистецтва — пам'ятники О. С. Пушкіну, В. В. Маяковському, музей Миколи Островського, концертний зал ім. П. І. Чайковського, театри...

Вулиця Горького виводить нас до Олександрівського саду. Ми зупиняємось перед вічним вогнем на могилі Невідомого солдата, слухаємо бій Курантів. Чітко вимальовується на фоні вечірнього неба стіни Кремля, його вежі, Ленінський мавзолей. Красна площа у такий час особливо урочиста. І добре думається тут про величну долю нашого народу.

Розповісти про все, що я люблю в Москві, неможливо. Тут надто багато дорогих серцю пам'ятних місць.

Одесити дивуються, чому я, москвичка, приїхала вчитись до їхнього міста. Якщо сказати відверто, мій приїзд до Одеси був трохи несподіваним і для мене самої. Сюди привели мене сторінки книги Костянтина Паустовського і розповіді моїх друзів з України. В моїй уяві Одеса поставала оповитою серпанком романтики. Коли я зустрілася з нею, то побачила де-що інше місто, але не менш прекрасне і своєрідне, ніж те, що живе в численних творах мистецтва. Тут у мене з'явилися нові пристрасті: море і втілення гармонії — Одеський театр опери і балету. Тут у мене є й щирі друзі: велика, багатонаціональна студентська сім'я.

Л. ІВАНОВА,
студентка першого курсу
філологічного факультету.

Красна площа.

Фото В. ЯСИНЬСЬКОГО.

ВЕЛИКИЙ АВТОРИТЕТ

бу «Трудове літо», командир будівельного загону університету, громадський помічник прокурора Центрального району Одеси — ось перелік громадських обов'язків Миколи Маленка. І зі всім він справляється.

Хочеться згадати про те, що студентський загін «Одеса-72», який майже повністю складався з студентів-юристів, на славу попрацював минулого літа й зайняв третє місце серед студентських будзагонів області.

Максимум набутих знань Микола віддає роботі в прокуратурі, де він допомагає слідчим у веденні слідств.

— Тут я впритул стикаюсь зі своєю майбутньою спеціальністю, набуваю необхідні практичні навички, — говорить він. — З великим інтересом я завжди слухаю лекції з громадянського й кримінального права, політекономії.

Всю свою енергію всі знання Микола спрямовує на суворе дотримання і захист прав соціалістичної законності нашої держави, 50-річчя якої ми відзначаємо в ці дні.

В. ЩЕРБАКОВ,
студент-вечірник
філологічного факультету.
Фото автора.

СПІЛЬНА МОВА

В Молдавії я народилась, там провела дитинство, закінчила школу. Наше селище Григоріопіль розташоване в 20 кілометрах від кордону з Україною.

Ця територіальна близькість з українським народом дуже помітна в Григоріополі. Часто можна у нас почути як молдавську мову, так і українську. Ось батьки мої: мати — молдаванка, а батько — українець.

Зараз навчаюсь в університеті. Живу в одній кімнаті з дівчатами Танею, Надею і Світланою. Таня — українка, Надя і Світлана — росіянки, я — молдаванка. Так і живемо. Ми знайшли спільну мову, тим більше, що з Танею і Надею я вчуся в одній групі.

Ми — майбутні геологи. Побуваємо в Сибіру. Середній Азії та інших місцях. Я певна, що й там ми почуватимемо себе, як вдома.

Л. ГУРЕЦЬКА,
студентка геолого-географічного факультету.

МІЙ КАВ- КАЗ

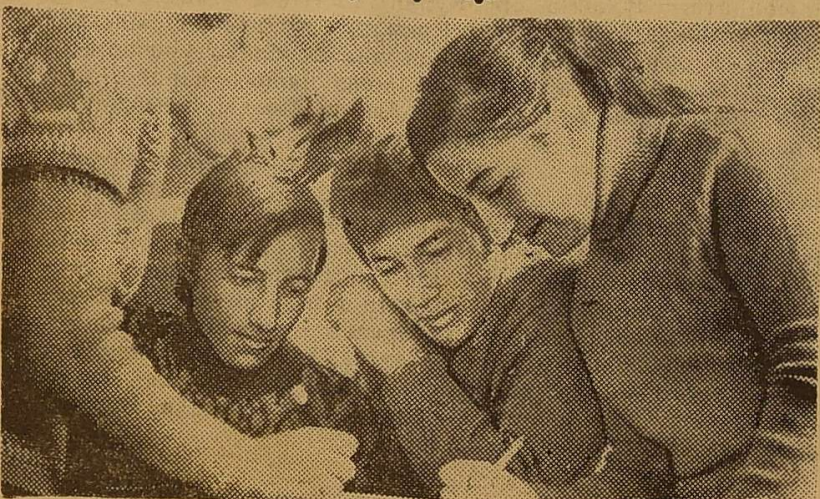
Півстоліття Союзу РСР. Який би молодий не був, ти підсумовуєш пережите. Нехай не тобою — пережите твоїм народом, пройдене соціалізмом. Підсумовуєш не за сухим календарним розрахунком, не заради розлучення, не заради хвастощів. Заради того, щоб стати кращим.

Мій батько — балкарець, родом з Кабардино-Балкарської автономної республіки, що входить до складу РРФСР. Мати — росіянка. Я закінчив університет в Одесі, на Україні.

Минулого літа я відпочивав у горах під Ельбрусом. Хіба розкажеш коротко про мою другу Батьківщину, про Кавказ?! Кавказ — це чудові гори, це дивні люди. Це вольфрам і молібден з Тирніаузького рудника. Це знаменитий Чегед, крупний міжнародний центр лижного спорту.

Батько мій воював, був офіцером, звільняв від фашистів російські й українські міста і села. Дійшов до Кенігсберга. Зараз я продовжую навчання на Україні. Кровні зв'язки Кабардино-Балкарії та Росії. Кровні зв'язки кабардинців і українців. Їх відчуваєш з особливою силою, замислюючись над цифрою славного п'ятдесятиріччя.

М. ДЖУРТУБАЄВ,
аспірант кафедри гідробіології.
М. Джуртубаєв консультує учнів Одеської школи № 50.

Практичні заняття на першому курсі механіко-математичного факультету. Поруч за одною партою грузинка Ірина Рехвіашвілі, українка Ніна Димова, студенти з ЧССР Володимир Мудрак і Одрей Ковачек.

ПІД ПРАПОРОМ ВЕЛИКОГО

ДОГОВІР про братську дружбу і всебічне співробітництво

МІЖ ТУРКМЕНСЬКИМ ДЕРЖАВНИМ УНІВЕРСИТЕТОМ ім. О. М. ГОРЬКОГО І ОДЕСЬКИМ ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНИМ УНІВЕРСИТЕТОМ ім. І. І. МЕЧНИКОВА

Ректорат, партком, профком і комітет комсомолу Одеського ордена Трудового Червоного Прапора державного університету імені І. І. Мечникова і Туркменського державного університету імені О. М. Горького, наслідуючи традиції постійного зміцнення непохитної братської дружби між народами СРСР, що базуються на мудрій лєнінській національній політиці КПРС, готуючись гідно зустріти 50-річчя утворення СРСР, бажаючи встановити постійні дружні зв'язки між двома колективами і з метою інтернаціонального виховання студентської молоді, укладає даний договір.

Сторони домовляються

§ 1

Встановити між собою відносини братської дружби і всебічного співробітництва і віднини вважатись університетами-побратимами.

§ 2

В галузі учбово-методичної роботи:

а) здійснювати постійний обмін інформацією про стан учбово-методичної роботи;

б) обмінюватись 1—2 співробітниками на рік (на 1—2 тижні) для обміну досвідом в галузі учбово-методичної роботи;

в) обмінюватись кращими лекторами для читання циклів чи курсів лекцій за взаємною угодою між ректоратами;

г) регулярно інформувати один одного про конференції і симпозиуми з учбово-методичної роботи і обмінюватись запрошеннями;

Всі неопубліковані в пресі матеріали по обміну досвідом оформляються університетами у вигляді спеціальних довідок чи інформаційних бюлетенів; в тому випадку, якщо опубліковані матеріали надруковані на туркменській чи українській мовах, до них додається резюме російською мовою.

§ 3

В галузі наукового співробітництва:

а) до 1 січня 1973 року обмінюватись розгорнутою інформацією про напрямки наукових досліджень на факультетах і кафедрах з тим, щоб визначити бажані галузі наукового співробітництва;

б) на підставі пункту «а» § 3 протягом 1973 року розробити, узгодити і почати проводити в житті план спільних наукових досліджень на 1973—1975 рр. і на роки наступних п'ятирічок. Всіляко заохочувати безпосередні контакти

Ректор Туркменського державного університету ім. О. М. Горького
С. МУРАДОВ

Секретар парткому
К. ОВЕЗОВ

Голова об'єднаного профкому
І. БЕКІЄВ

Секретар комітету комсомолу
Д. БАЙРАМКУЛІЄВ

між кафедрами і науковими співробітниками університетів;

в) підтримувати в подальшому всі спільні наукові дослідження і сприяти виробленню спільних наукових рекомендацій, включення спільних доповідей в порядок денний наукових конференцій, спільним науковим публікаціям;

г) здійснювати регулярний обмін інформацією про наукові конференції, симпозиуми і конгреси і обмін запрошеннями (включаючи конференції, що проводяться НСТ);

д) регулярно обмінюватись виданнями;

е) обмінюватись науковими стажерами, науковими співробітниками та аспірантами.

П'ятирічні плани спільних наукових досліджень, річні плани, а також протоколи про хід виконання і результати спільних наукових робіт затверджувати радами університетів; обмін документами здійснювати в листопаді-грудні кожного року.

§ 4

В галузі політичного і морально-естетичного виховання:

а) до 1 січня 1973 року обмінюватись п'ятирічними планами, що є в наявності, ідейно-виховної роботи для взаємного ознайомлення і обміну досвідом; і в подальшому обмінюватись важливими документами і планами політико-виховної роботи загалом і планами окремих заходів;

б) регулярно обмінюватись інформацією про проведення різних масово-політичних заходів: посвячення в студенти; урочистий акт випуску і т. д.;

в) 1 раз на 2—3 місяці обмінюватись сторінками багатотиражних газет;

г) 1 раз в два роки обмінюватись фотовиставками про життя і роботу університетів;

д) обмінюватись делегаціями партійних, комсомольських і профспілкових працівників і активістів, активістів НСТ;

е) 1 раз на п'ятирічку обмінюватись колективами чи представниками колективів художньої самодіяльності;

е) заохочувати проведення спортивних змагань між спортсменами і здійснювати обмін путівками в спорттабори;

ж) обмінюватись студентськими будівельними загонами.

§ 5

Надаючи особливого значення удосконаленню роботи кафедр

суспільних наук, провести такі заходи:

а) регулярно обмінюватись важливими документами, матеріалами та виданнями, присвяченими учбово-методичній, політико-виховній і науково-дослідній роботі;

б) заохочувати безпосередні контакти кафедр між собою і проведення спільних заходів;

в) обмінюватись досвідом роботи студентських наукових гуртків з суспільних наук;

г) обмінюватись досвідом роботи кафедр суспільних наук з інтернаціонального виховання студентів.

§ 6

Вважаючи дуже важливим розвиток зв'язків між науковими товариствами, підтримувати і заохочувати:

а) обмін інформацією про роботу наукових товариств;

б) широкий обмін інформацією, публікаціями, делегаціями між НСТ університетів, включаючи проведення спільних студентських наукових читань, симпозиумів, семінарів і конференцій.

§ 7

Враховуючи важливе значення обміну досвідом у вирішенні господарчих питань, періодично обмінюватись інформацією і досвідом у вирішенні питань капітального будівництва, роботи рад побуту студентів, організації забезпечення хороших побутових умов в студентських гуртожитках, роботи громадського харчування і т. п.

§ 8

У відповідності з даним договором уповноважені представники ректоратів університетів щорічно зустрічаються для підписання протоколів про хід виконання даного договору за кожний рік, що минув, і визначення плану спільних заходів на наступний рік. Зустрічі будуть поперемінно здійснюватись в містах Одеса та Ашхабаді: час і місце таких зустрічей узгоджуються між ректоратами університетів.

Договір складений і підписаний в двох ідентичних екземплярах російською мовою. До кожного з цих екземплярів додається переклад текстів договору українською й туркменською мовами. Один екземпляр разом з перекладом зберігається у кожного університету-побратима. Договір в його нинішній формі укладається на 15 років, після чого він може бути переглянутий чи продовжений в даній формі.

Ректор Одеського ордена Трудового Червоного Прапора державного університету ім. І. І. Мечникова
О. БОГАТСЬКИЙ

Секретар парткому
Л. КАЛУСТ'ЯН

Голова профкому
В. ГРАНОВСЬКА

Секретар комітету комсомолу
В. МАТКОВСЬКИЙ

ВІДНИНІ—ПОБРАТИМИ

(Закінчення. Поч. на 1-й стор.).

Наші самодіяльні артисти виступають у Вільнюському університеті, українська народна пісня у виконанні хору Одеського університету звучить на гостинній землі Грузії.

А от знову Прибалтика. Інститут математики АН Литви. З ними одесити встановили контакти, бо цікавляться спільною темою. Весь час іде обмін роботами, науковими дослідженнями. Доцент П. Д. Варбанець та його аспірантка В. Ковальчик, котра зараз завершує кандидатську дисертацію, не раз зустрічалися з ректором Вільнюського університету

професором Й. П. Кубілюсом, крупним спеціалістом з теорії чисел.

Сьогодні Йонас Петрович — наш гість. Разом з ним прибули до Одеси секретар парткому П. Бернатовічос, голова місцевому В. Стасконіс та інші.

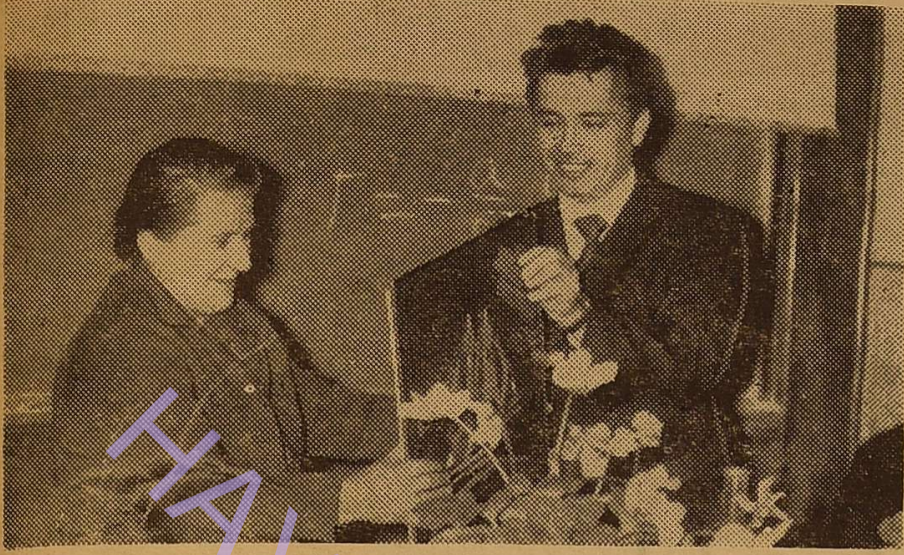
Олексій Всеволодович Богатський та Йонас Петрович Кубілюс підписують договір про дружні відносини між Одеським та Вільнюським університетами, обмінюються подарунками. Підписується договір між Одеським та Кубанським університетами. Молодий університет в Краснодарі представляють на вчєній раді в. о. ректора професор І. П. Митюк і

секретар парткому В. В. Криводід. Підписані договори про співробітництво й дружні відносини з Туркменським і Кишинівським університетами.

Вчена рада продовжується у Великому актовому залі, який вшент заповнюють студенти й працівники нашого університету. Скріплюється підписами договір про дружбу з Кишинівським університетом. У складі молдавської делегації, яку очолює ректор член-кореспондент АН Молдавії А. М. Лазарев, найкращі танцюристи й співаки вузу. Починається концерт дружби.

Одеса приймає делегації вузів-побратимів.

На науковій сесії професорсько-викладацького складу.

Фото І. КЛИМЕНКА.

ПОНАД 100 ДОПОВІДЕЙ

18—20 грудня проходила ювілейна наукова сесія професорсько-викладацького складу університету, присвячена 50-річчю утворення Союзу РСР. Сесія привернула увагу викладачів, наукових співробітників, аспірантів та студентів всіх факультетів.

З вступною промовою виступив ректор Одеського державного університету, член-кореспондент АН УРСР професор О. В. Богатський. Ректор відзначив, що факультети, кафедри, наукові підрозділи гідно підготувалися до золотого ювілею Країни Рад. За підсумками соціалістичних зобов'язань, взятих колективом університету на ознаменування 50-річчя утворення СРСР, значно підвищився рівень учбово-методичної та ідейно-виховної роботи, зросла академічна успішність, вченими ОДУ виконано ряд значних теоретичних досліджень. Збільшився обсяг госпдоговірних робіт, що проводяться нашими науковцями, зокрема, плідним є співробітництво з Таллінським електротехнічним заводом ім. Калініна, інститутом фізики і математики АН Литовської РСР, Єреванським заводом «Хімреактив», з молдавською гідрологічною експедицією та іншими підприємствами і установами братніх республік.

Таким чином, наукова конференція — це не тільки свято для всіх викладачів і співробітників

ОДУ, а, насамперед підсумки напруженої праці.

На пленарному засіданні сесії були заслухані доповіді завідувачою кафедрою історії КПРС, професора Н. М. Якупова — «Ленін — натхненник і організатор СРСР», декана юридичного факультету професора В. П. Колмакова — «СРСР — перша в світі багатонаціональна держава», декана філологічного факультету І. М. Дузя — «Дружба народів — дружба літератур».

Про все краще, що народилося в лабораторіях, на кафедрах, про наступні завдання вчених сповіщають доповіді, зроблені на сесійних засіданнях, що відбулися у наступні дні. Так, на засіданні секції юридичних наук (керівник секції професор В. П. Колмаков) увагу привернули доповіді професора О. В. Сурилова «До теорії радянської національної державності», доцента М. Ф. Орзіха «Радянське право і інтернаціоналізм (юридичний і соціально-психологічний аспекти)» та ін. Цікаві повідомлення підготували вчені біологи (керівник секції — професор Ф. С. Замбриборщ). Професор А. Я. Розанов розповів про історію розвитку біохімічних досліджень в Одеському університеті, доцент Л. Ф. Назаренко — про заходи, які вживає партія і уряд для охорони природних ком-

ВИСОКА НАГОРОДА

За успіхи, досягнуті у збільшенні виробництва і продажу державі зерна, цукрових буряків і інших продуктів землеробства, і проявлену трудову доблесть на збиранні врожаю Указом Президії Верховної Ради СРСР нагороджено орденами і медалями велику групу передовиків сільського господарства Української РСР. Серед нагороджених орденом «Знак Пошани» — студентка філологічного факультету нашого університету Дрепіна Любов Володимирівна.

Колектив університету, комсомольська організація вузу поздоровляє секретаря комсомольського бюро філфаку Л. Дрепіну з високою урядовою нагородою.

плексів і створення державних заповідників на півдні України. Про проблеми зрошувального землеробства в СРСР розповів професор І. М. Гоголев (секція геолого-географічних наук).

Проблеми активного впливу на хмари і тумани, фізики іонних кристалів і фізики фотографічного процесу та їх розвиток у Радянському Союзі, сучасні проблеми фізичної електроніки давно хвилюють наших науковців. Доповіді з цих питань були зроблені професором А. Ю. Глауберманом, професором В. О. Пресновим, професором В. О. Федосеевим на секції фізичних наук (керівник секції — доцент В. В. Сердюк).

Чималий внесок у розвиток теоретичних та прикладних досліджень зробив колектив вчених хімічного факультету. Про досягнення й перспективи розвитку органічної хімії в СРСР доповів завідувач кафедрою органічної хімії член-кореспондент АН УРСР професор О. В. Богатський. Про актуальні проблеми, які цікавлять хіміків сьогодні, говорили у своїх доповідях професори Л. Д. Скрильов, доценти А. А. Еннан, Н. Л. Оленович, В. О. Вільшанський.

Всього на ювілейній науковій сесії професорсько-викладацького складу університету, присвяченій 50-річчю утворення Союзу РСР, було заслухано понад 100 доповідей і повідомлень.

В. КУЗНЕЦОВА,
інспектор по науковій роботі.

РІК НАРОДЖЕННЯ — ЮВІЛЕЙНИЙ

І ГРЯНУВ МАТЕМАТИЧНИЙ БІЙ

З початку навчального року народилася в нашому університеті при механіко-математичному факультеті школа юних математиків. Її життєвий шлях починався нелегко. Скільки було суперечок, скільки будувалось проєктів, перш ніж пролунав дзвоник у новоствореній школі. Ціле літо студентки четвертого курсу Курдасова й Ремескова готували учбові програми. Керували їхньою діяльністю доцентів К. Д. С. Гончаров та Ю. М. Шмаф. Формувався викладацький колектив. Довелось скористуватись і багатим досвідом Інституту вдосконалення вчителів. Нарешті всі питання розв'язано, і школа вирушає у свій нелегкий шлях.

Щонеділі в аудиторіях університету збираються юні вундеркінди — звичайні вундеркінди з сильних-десятих класів. Вони при-

ходять сюди для того, щоб поглибити й розвинути свої знання, щоб краще пізнати свою улюблену науку — математику.

Діти знайомляться з математичною логікою, теорією функцій, розв'язують багато складних і цікавих задач. На уроках цікаво, жваво, а часом і весело. Всі працюють — і юні викладачі, і учні. Здобувши деяку суму знань, слухачі складатимуть заліки. Знов таки — цікаво не лише школярам. Вчителі теж з'ясовують, чи правильну методику розробили, яких помилок допустилися, деякі прогалини. Але ж школа в навчанні набуває потрібного досвіду.

З особливим захопленням школярі беруть участь у математичних хокеях і математичних боях. Це справжні чудові ігри, випробування розуму, винахідливості. Ди-

тячі очі загоряються невідомою цікавістю. Хто розв'яже найбільше задач? Чий розв'язок буде найбільш естетичним? Адже до них поступово приходить відчуття краси математики, її гармонії. І так хочеться перемогти! Команди рвуться в атаку, героїчно захищаються, нападають, не здаються навіть і тоді, коли допустилися помилки.

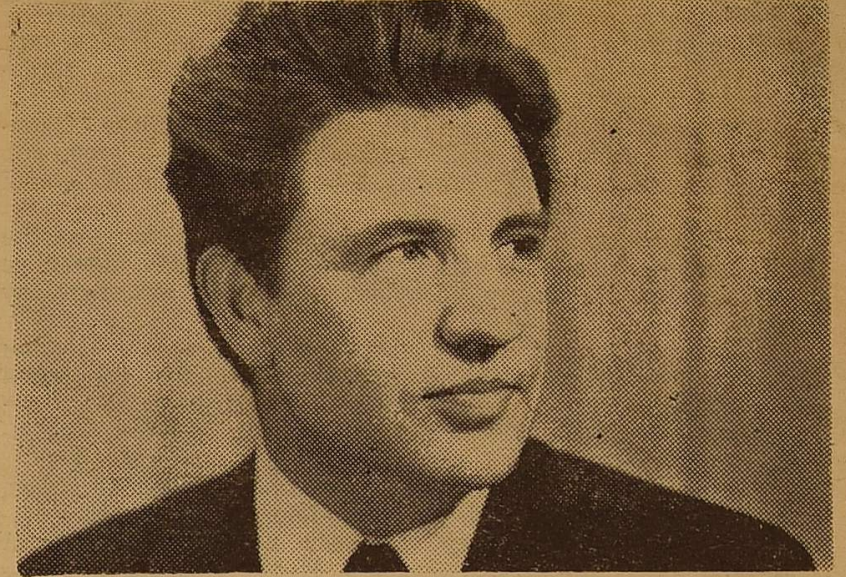
Та ось дзвоник. Починається перерва. Веселою зграйкою вибігають з аудиторії школярі. Семикласники кажуть, що вчать з великою охотою, хоч про недільний відпочинок довелось забути. Адже заняття з дванадцятої до шостої. Наука, як то кажуть, потребує жертв!

У вчительській не замовкають суперечки. Учні відпочивають, а вчителі обговорюють наболілі питання, обмінюються враженнями. Найбільш схвилювані директор школи Олена Ремескова, завуч Раїса Яновська, відповідальна за ЮМШ В. Курдасова.

З повною віддачею ведуть заняття у школі студенти — математики Спітківський, Хоршах, Михальченко, Вайсман, Куняєвська та інші. Ми ще писатимемо про їхню роботу.

Адже школа живе, діє, поліпшується. Набуває досвіду. Добро їй шляху!

Г. ГРОШЕВА,
студентка II курсу мехмату.
Фото на заняттях у семикласників зробив кореспондент «ЗНК» з мехмату Юрій Савчук.

В 1957 році після демобілізації з лав Радянської Армії Назим Мухамедзянович Якупов поступив на історичний факультет нашого університету, котрий закінчив з відзнакою. Потім — аспірантура, кандидатські і захист дисертації на тему «Боротьба більшовиків за солдатські маси Одеського військового округу в період підготовки й проведення Великої Жовтневої соціалістичної революції».

В 1970 році — успішний захист докторської дисертації. По темі докторської дисертації, яка була розвитком кандидатської теми, було надруковано 20 робіт, в тому числі монографія.

Н. М. Якупов — дисциплінований, принциповий, чесний і працьовитий комуніст. Користується заслуженим авторитетом у колективі.

(З характеристики завідувачою кафедрою історії КПРС, доктора історичних наук Героя Радянського Союзу Н. М. Якупова, 1928 року народження, татарина).

ПІСНЯ ПРО КОХАНУ

Хочу познайомити вас з кандидатом хімічних наук випускником нашого університету Гербертом Камаловим. Не знаю тільки, з чого почати. Може, з того, що Герберт школу закінчив у Баку, а до Одеси приїхав на запрошення своєї тьоті М. Г. Сардарової, працівниці нашого університету. Як же тут не згадати, що Марія Гаврилівна — зенітчи-

ця і її зенітна батарея звільняла Одесу!

А може, почати з того, що зараз Камалов у відрядженні. На кафедрі органічної хімії веде він три госпдоговірних теми — розробка технологічних методик для хімічних підприємств. Ці теми зв'язали його з усім Радянським Союзом — з містом Ангарськом у Сибіру і з другою його батьківщиною Вірменією, і російською Калугою і українською Шосткою...

Йде огляд художньої самодіяльності. Працівники кафедри органічної хімії Глинська, Шестопалова і Камалов співають вірменською мовою «Пісню про кохану». Яку гарну пісню привіз Герберт з Кавказу!

Ви, напевне, здогадалися, чому зараз, коли ми святкуємо славний ювілей Радянського Союзу, мені захотілося розповісти саме про Камалова.

А. ДРОЗДОВСЬКА,
старший науковий працівник кафедри органічної хімії ОДУ.

УЗБЕКИСТАН ВІТАЄ

Велике свято — піввіковий ювілей Союзу Радянських Соціалістичних Республік зустрічаємо з великою радістю і ми, аспіранти Одеського університету, представники сонячного Узбекистану.

Комуністична партія і Радянський уряд постійно турбуються про нашу молодь. В нашій республіці з кожним роком зростає кількість вищих і середніх учбових закладів, де навчаються тисячі юнаків і дівчат, стаючи інженерами, агрономами, вчителями, лікарями.

Наша республіка до Великого Жовтня була відсталою окраїною Росії. Майже все населення було неписьменним. Після революції за короткий строк Узбекистан перетворився на квітучий край з високо розвиненими індустрією і сільським господарством.

Однак Узбекистану ще потрібні численні кадри науковців високої кваліфікації. Комуністична партія і уряд Узбецької РСР постійно приділяють увагу розв'язанню цієї проблеми. У виконанні важливого завдання — підготовки національних кадрів для всіх галузей народного господарства нашої республіки — нам допомагають учбові заклади всієї Радянської країни. Узбецькі юнаки і дівчата є студентами й аспірантами багатьох вузів Москви, Ленінграда, Києва, Одеси.

Ми — біологи. Вже третій рік навчаємось в аспірантурі Одеського університету — одного з кращих вузів України. Ми щасливі, що стали повноправними членами у великій і дружній сім'ї молодих науковців цього учбового закладу. Тут створено всі умови для нашої успішної наукової праці. Певних успіхів ми вже досягли. Немало роботи ще чекає на нас попереду. В наших пошуках нам багато допомагають наукові керівники — професори Г. В. Ткаченко і Р. Й. Файтельберг, а також всі працівники кафедр.

Ми від усього серця вдячні їм і вітаємо від імені студентства і трудящих сонячного Узбекистану весь професорсько-викладацький склад, адміністрацію, студентів і аспірантів Одеського університету в день великого свята народів СРСР.

А. РАХІМБЕРДІЄВ,
аспірант кафедри фізіології людини і тварин;
Є. АЙДАРОВ,
аспірант кафедри фізіології рослин.

В єдиній родині

ДРУЖБА—НЕПОРУШНА

Вже чотири роки однокурсники доручають Владиславу Шалиту, студенту юридичного факультету, нелегкий і відповідальний пост старости курсу.

Владислав приїхав до Одеси з Білорусії. Він з захопленням розповідає про свій чудовий край лісів і озер, про тяжку долю білоруського народу в роки Великої Вітчизняної війни.

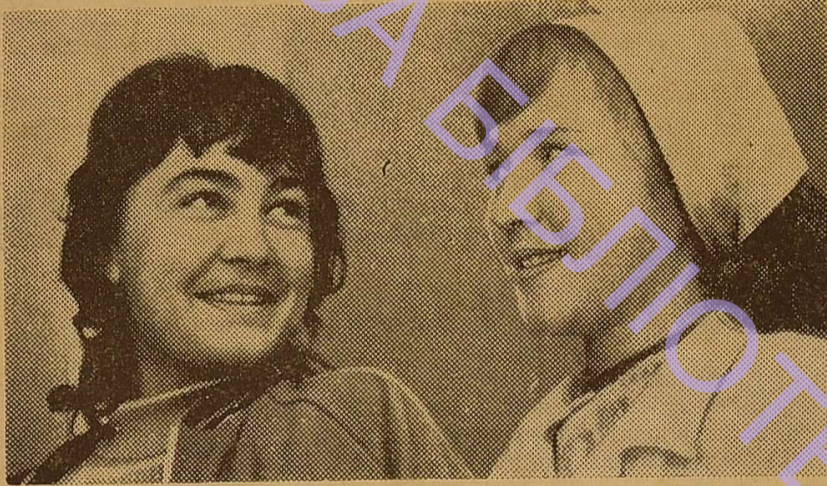
— Є в моєму рідному Борисові священне місце, — каже В. Шалит. — Біля підніжжя гранітного п'єдесталу ніколи не в'януть квіти. На ньому обгорілий танк. Він має героїчну історію.

Влітку 1944 року екіпаж цього танка на чолі з Павлом Раковим першим ввірвався в окупований Борисів і боровся до останнього снаряду, до останньої краплі крові. В ці нелегкі роки боротьби з ненависним ворогом яскраво проявилась монолітність, сила і могутність радянських народів.

Вільного часу у Владислава дуже мало. Особливо зараз, напередодні великого свята народів нашої держави — 50-річчя утворення СРСР. Додамо, що він депутат Центральної районної Ради депутатів трудящих. Набутий досвід організаторської роботи з людьми тепер дуже допомагає йому.

— На нашому факультеті навчаються студенти різних національностей: росіяни, українці, білоруси, болгар, осетини, — говорить Владислав. — Нас об'єднують спільні інтереси і прагнення. Дружба наших народів випробувана в боях і труді, — непорушна.

Студкор Н. ЛАУШ.

Вони народилися на Україні — болгарка Галина Мотовиць і киргизка Галина Джунусалієва. Зараз вчать на другому курсі філологічного факультету. Вивчають велику російську мову. А сфотографували ми їх під час заняття з медичної підготовки.

ДІТИ ПРОСТИХ ЛЮДЕЙ

Представники багатьох республік і народностей вчать і працюють в нашому університеті. Вчить у нас на факультеті романо-германської філології Валя Голованова. Вона є представником Мордовської АРСР. Кожен з нас знає, в якому становищі був народ цієї національності до Жовтня. І те, що дочка простого трудівника-мордвина мала змогу вступити до університету, одержати вищу освіту, яскраво свідчить про торжество ленінської національної політики. Скоро Валя закінчить університет і поїде працювати. Вона даватиме дітям не тільки знання англійської мови, а й виховуватиме громадян своєї багатонаціональної Батьківщини у дусі інтернаціоналізму.

Ігор Валєв — теж студент п'ятого курсу нашого факультету. Він за національністю латвієць. Нещодавно Ігор повернувся з Ірану, куди він їздив як перекладач. І. Валєв добре вчить, активний громадський діяч. На факультеті його добре знають як активного учасника художньої самодіяльності, зокрема англійського театру.

Ігор розповідає про Латвію. Зараз вона є республікою з потужною промисловістю, високою письменністю та великою літературною спадщиною. Її населення має право вчитись і працювати не тільки в своїх вузах, наукових закладах та працювати на підприємствах, а й в будь-якій іншій точці неосяжного Союзу.

І це можна сказати не тільки про Латвію чи Мордовію, а й про кожну іншу республіку. І все, чого досягли республіки, — завдяки міцній дружбі всіх їх в єдиному Союзі РСР.

В. МАЛЕЦЬКИЙ,
студент факультету РГФ.

ЛЮБЛЮ УКРАЇНУ

Як представник двохмільйонного народу Чувашії, я хочу сказати, що полює Україну і, зокрема, її чудове місто на Чорному морі — Одесу. Я був в Одесі і до того, як вступив до університету. Вона вабила мене. І я приїхав до неї, щоб навчатися.

Мабуть, немає такого вузу в нашій країні, де б не навчалась молодь різних національностей. У нас в Чебоксарському університеті навчаються росіяни, українці, таджик, узбеки, киргизи та ін. А в Одеському — теж можна зустріти майже на кожному факультеті представників багатьох республік Союзу РСР. Дружні зв'язки між білорусом і українцем, росіянином і молдаванином, грузином і казахом стали нормою нашого життя.

Я, як чуваш, люблю свій край, його людей. І коли я згадую про Чувашію, то переді мною постає в першу чергу Волга. Ріка є ніби-то мостом між багатьма національностями РРФСР.

На Волзі пройшло моє дитинство. Там все: природа, рівномірний ритм людського життя дихають спокоєм. Ліси, поля, ріки — все це там дуже своєрідне і неповторне. І, звичайно, воно наклало свій відбиток на волюнтаризм. Вони, як і природа там, — спокійні, але дуже працьовиті і скромні. В цьому році вони, як і всі народи СРСР, святкують 50-річчя утворення СРСР. До нього вони готувались, натхненні рішеннями історичного XXIV з'їзду КПРС.

Ю. ФЕДОТОВ,
студент V курсу фізичного факультету.
Фото К. ЧЕЧКІНОЇ, К. РОГОЖКІНА, В. ШИШИНА
і В. ЩЕРБАКОВА.

ЄДНІСТЬ

Поле до поля —
й великим стає поле.
Народ до народу —
й великим народ стає.
П'ятнадцять річок
Зіллється — і стане море.
П'ятнадцять народів
Злилися — і сонце нове.
А ми живемо
По законам життя для сонця:
Світлі самі,
Собою засвічуєм всіх.
П'ятнадцять серпів
Жнуть вже достигле щастя,
І молотів сильних
П'ятнадцять
Кують срібнодзвоний сміх
Т. ФЕДЮК

Ти не тільки в чобітках
червоних
І танку беріз серед степів.
Ти — в металі на моїх долонях,
Ти — колосся золотого спів.
Ти — це найчастіші зорепади.
Ти — найромантичніша
з земель,
Ти — потужних зір земних
каскади,
Ти — комбайн, завод
і корабель.
Ти — народу нескорена сила,

Ти — стріла у зоряні світи,
Ти — земля чужих
не підкорила,
І усім допомагаєш ти,
Ти — у голуба нестримнім
злеті,
Ти — маяк для чесних всіх
людей,
Ти — це сонце правди
на планеті,
Батьківщино-ленінських ідей.
О. ЖУРАВЕЛЬ,
студент юридичного
факультету.

ВІНОК ДРУЖБИ

СИМОН БЛАТУН
(Білоруссія)

Я росистых цветов для тебя
накошу:
ярко-красных смолевок
и сказочно белых ромашек,
медунец и кукушкиных слезок
лиловых...
Не печалься, что скоро завянут
они,
ты — хозяйка лугов, и ты
знаешь,
что засохший цветок
пахнет вдвое душистей.
Я сгущу свои краски.
Может статься, полуночью
звездной
мы с тобой забредем в те луга,
и вплетутся цветки ароматные
в твои лунные волосы.

САЛОМЕЯ НЕРИС
(Литва)

Ты проснешься среди ночи
пряной
И услышишь клич ветров
лесных.
То березы руки к небу тянут,
Чтобы встретить вестников
весны.
А весна, разбрасывая звезды,
дыбит реки, рвет замки

ДАНИЕЛ ГЕВОРГЯН
(Армения)

ОДЕССКАЯ ОСЕНЬ
Одесса, удивительная девушка,
Купаясь в море летнею порой,
Светилась вся, как золотая
денежка,
В прозрачных волнах радости
морской.
Резвясь, она почувствовала
вскоре,
Что наступает осень золотая.
И вот выходит девушка
из моря,
Одежды кружевные надевая.
Но вдаль глядит и не спешит
одеться —
От моря взора ей не отвести...
Так пусть же волны радости,
Одесса,
Плывут извечно на твоём пути.

МУЗАФФАР НАСИРЛИ
(Азербайджан)

ЗАРЯ НАД АРАКСОМ
Над Араксом нашим с двух
сторон
Высятся коричневые камни.
Здесь, на берегах его, веками
О свободе раздавался стон.
Когда солнце целовало скалы,
Горизонт горел, как золотой,
Над рекой заря запылала,
Будто знамя части боевой...
Я пою, по берегам гуляя.
Мои пески радостью полны
От рожденья солнечного края,
От дыханья вольной стороны.
Буйно зреют яблоны, черешни,
Бойкий трактор трудится
вдали.
Это люди с волею железной
Зданье новой жизни возвели.
Наша Родина не знает рабства.
Горизонт манит голубиной.
Солнца луч, взошедший
над Араксом,
Разрубил навечно мрак ночной.

Переводы выпускника ОГУ
А. ЯНИ.

ТЫ ПРОСНЕШЬСЯ...

с дверей —
Сквозь лохмотья белоснежных
простынь
Рвется хорохористый пырей.
Будто кровь земли от страшной
раны,
Неманя * потекут рекой.
Ты проснешься среди ночи
пряной —
Это зов земли твоей родной.

* Ручейки, впадающие в Неман,
дети Немана (неологизм Саломей
Нерис).

ШАШИСТИ — ЧЕМПИОНИ МІСТА

ПОПЕРЕДНІ ПІДСУМКИ

Підходить до кінця спартакіада університету. Як і в попередні роки, лідирують студенти механіко-математичного факультету. Вони завоювали в своїй підгрупі перше місце з легкої атлетики, плавання, шашок, спортивної гімнастики, настільного тенісу і друге місце з футболу, художньої гімнастики. До того, як будуть підбиті підсумки, залишилось три змагання, але математики недосяжні.

У другій підгрупі боротьба розгорнулася між хімічним і юридичним факультетом. Погані справи на біологічному факультеті. Там несерйозно поставились до ювілейної спартакіади.

МАТЧ ДРУЖБИ

В місті Тирасполі проводився матч дружби з волейболу між жіночими й чоловічими командами Тираспольського, Чернігівського педагогічних інститутів і нашого університету.

Наші дівчата на чолі з Аллою Ярошенко (студентка філфаку) і Наташею Яценко (студентка мехмату) у верхній боротьбі з рахунком 3:2 перемогли команду Тирасполя і програли команді Чернігова (2:3). У чоловіків все було навпаки: вони виграли у чернігівців і програли тираспольцям. Команду чоловіків очолювали О. Боскін (студент геофаку), В. Матяш (студент РГФ) і О. Заболотний (студент філфаку).

Свій перший матч з командою ОТХП на першість вузів міста наші шашісти почали в титулі чемпіонів міста серед колективів фізичної культури. Перемігши з рахунком 7:3, спортсмени університету пішли на важке схождение до вищої сходинки п'єдесталу пошани.

У другому турі кількість набраних очок збільшилась. Представники сільгоспінституту програли нам з рахунком 7,5:2,5.

В напівфіналі університетським спортсменам довелося боротись з сильною командою інституту народного господарства, в складі якої виступали відомі майстри спорту СРСР Я. Гандлін, В. Украндла, Я. Швець. Перемога з рахунком 8,5:1,5 підняла дух спортсменів. Тепер вони могли сподіватись на успіх в фіналі.

В першій фінальній зустрічі з рахунком 7,5:2,5 закінчилась зустріч ОДУ-ОПІ.

Розподіл призових місць залежав від зустрічі старих суперників — ОТІ ім. Ломоносова і нашого університету. З рахунком 5,5:4,5 перемогли шашісти університету.

За команду шашістів виступали спортсмени: майстер спорту СРСР В. Матлович (геофак), кандидати в майстри спорту: Ю. Резнік (хімфак), Ф. Корман (мехмат), М. Сухар і С. Беспрозванний (юрфак), першорозрядники В. Нескромних (фізфак), В. Глейberman (мехмат), М. Ривкін (біофак), першорозрядниці І. Злочевська (мехмат) і В. Подставкіна.

Важко виділити кращих з цієї десятки. Всі грали добре.

В березні 1973 р. шашістам нашого університету доведеться брати участь в командній першості обласної ДСГ «Буревісник». По-бажаємо їм: так тримати!

М. СУХАР,
тренер з шашок.

ПЕРЕМОГА САМБІСТІВ

Вже протягом трьох років наші самбісти перемагають команди міста. Ось і в цій ювілейній спартакіаді залишились позаду колективи Медичного інституту, Інституту інженерів морського флоту, Політехнічного інституту. Чемпіонами стали студент підготовчих курсів геолого-географічного факультету кандидат у майстри спорту В. Краснак, студент III курсу юридичного факультету першорозрядник В. Абісов.

Призові місця завоювали студент філологічного факультету А.

Богуцький і фізичного — М. Галак.

Не відомо, з яких причин не брали участі в змаганнях студент фізичного факультету майстер спорту В. Осипов і студент механіко-математичного факультету першорозрядник В. Новицький.

В групі самбістів тренується понад 40 спортсменів. Тренер їх — В. Беленький. Допомагає йому громадський інструктор кандидат у майстри спорту аспірант фізичного факультету В. Григор'єв.

А. ЛУПОЛОВЕР.